

Ny Bokin'i Daniela — Isa Faha-roa amby zato

Ny Fampiharana Intelo amin'ilay Iraka: Fampiharihariana ny Dinamika ara-paminaniana

Jeff Pippenger
2024-02-29

Ny fampiharana in-telo an'i Elia dia mikasika ny hafatra, ny iraka, ary ny hetsika mandritra ny fe-potoanan'ny fitsarana mpanatanterak'Andriamanitra, izay manomboka amin'ny lalàna alahady any Etazonia ka mitohy mandra-pifaran'ny fotoam-pahasoavana. Io fitsarana mpanatanteraka io dia miha-mafy avy amin'ny vanim-potoana iray izay ifangaroan'ny fitsaran'Andriamanitra amin'ny famindram-po ka hatramin'ny fotoana izay handrotsahana ny fitsarany tsy misy famindram-po ao amin'ny loza fito farany.

Ny fampiharana in-telo ny amin'ilay iraka manomana ny lalana ho an'Ilay Iraky ny Fanekena dia manondro ny hafatra sy ny iraka ary ny hetsika mandritra ny vanim-potoana famaranana amin'ny fitsarana famotopotorana ataon'Andriamanitra, izay mamaritra ny vanim-potoanan'ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina. Izany vanim-potoana izany dia mifarana amin'ilay lalàna Alahady izay ho avy tsy ho ela any Etazonia, amin'izay no iantombohan'ny fitsarana fanatanterahana ataon'Andriamanitra.

I Jaona Mpanao-batista dia nanomana ny lalana ho an'i Kristy, Ilay Iraky ny Fanekena, mba hampiorina ny fanekena ho fahatanterahan'ny Daniela toko fahasivy, andininy fahafito amby roapolo. Tamin'izany no nanomanany koa ny lalana ho an'i Kristy mba ho tonga tampoka ao amin'ny tempoliny sy hanadio ny zanak'i Levy, izay nataony tany am-piandohana sy tany amin'ny fiafaran'ny asa fanompoany nandritra ny telo taona sy tapany. Ny fanadiovana ny tempoly ara-bakiteny dia tandindon'ny asany amin'ny fanadiovana ny tempolin'ny fanahy ao amin'ireo izay aseho ho zanak'i Levy.

Ny asa ara-bakiteny nataony tamin'ny fanadiovana ny tempoly dia fahatanterahan'ny faminaniana, ary raha notanterahiny izany asa izany ao amin'ny Jaona toko faharoa, andininy telo ambin'ny folo ka hatramin'ny roa amby roapolo, dia notarihin'ny Fanahy Masina ny mpianatra hahatsiaro andalan-teny iray tao amin'ny Testamenta Taloha izay anisan'ny asany tamin'ny fanadiovana sy fanesorana ny loto tao amin'ny mpianatra ho fahatanterahan'ny Malakia telo.

Ao amin'ilay andalan-teny ao amin'i Jaona, Kristy dia nanambara fa rehefa rava ny tempolin'ny tenanany, dia hatsangany indray izany ao anatin'ny telo andro. Ny fifanakalozana tamin'ireo Jiosy mpandahateny foana dia nanampy hoe ny fanavaozana ny tempoly ara-bakiteny izay notanterahin'i Heroda, ary izay vita tamin'io taona io indrindra, dia naharitra enina amby efapolo taona. Jesosy dia nanadio ny mpianany tamin'ny alalan'ny ohatra iray amin'ireo fitsipika mifandray amin'ny teny faminaniana izay napetrak'i Jesosy tao anatin'ny Teniny, tamin'ny asan'ny anjely sy ny Fanahy Masina ary ny mpaminany.

Izy no nanome ny ohatra ara-paminaniana fa ny ara-bakiteny dia maneho ny ara-panahy. Napetrany ny fanalahidy ara-paminaniana amin'ny isa hoe “enina amby efapolo,” ho tandindon'ny tempoly. “Enina amby efapolo” no isan'ny andro nitoeran'i Mosesy tany an-tendrombohitra nandray ny toromarika momba ny tempoly. “Enina amby efapolo” no isan'ny kromozoma mandrafitra ny tempolin'olombelona. “Enina amby efapolo” no isan'ny taona (1798 ka hatramin'ny 1844) izay tanteraka tamin'ny famerenana amin'ny laoniny ny tempoly ara-panahy izay efa voahosihosin'ny fanompoan-tsampy ary avy eo ny fanapahan'ny papa.

Ny fanadiovana roa natao tamin'ny tempoly dia ahitana ny tandindona fa ny telo andro dia mitovy amin'ny enina amby efapolo taona. Ahitana ao anatiny koa ny fitsipika fa ny ara-bakiteny dia maneho ny ara-panahy. Samy naneho fanatanterahana faminaniana sy faminiam-pahatanterahana koa izany. Ireo fanadiovana roa ireo dia maneho fahamarinana izay tsy takatry ny antokon'olona iray, nefa ambara amin'ny antokon'olona iray hafa.

Ny fanadiovana roa dia manondro vanim-potoana iray izay efa simba ny fiangonan'Andriamanitra ka tonga amin'ny ambaratonga maha-“tarana-mpijangajanga sy menarana” azy, izay mitady famantarana, nefa ny famantarana dia hazavaina mivantana aminy, satria ny famantarana tokana izay homena dia ny famantarana ny fandravana ny tempoly izay hatsangana indray ao anatin'ny telo andro.

Ry taranaky ny menarana, hataonareo ahoana no hiteny zava-tsoa, nefa ratsy ianareo? fa avy amin'ny haben'izay mameny ny fo no itenenan'ny vava.... Ary tamin'izany ny sasany tamin'ny mpanora-dalàna sy ny Fariseo namaly ka nanao hoe: Mpampianatra ô, te-hahita famantarana avy aminao izahay. Fa Izy namaly ka nanao taminy hoe: Taranaka ratsy sy mpijangajanga no mitady famantarana; nefa tsy homena famantarana izy, afa-tsy ny famantaran'i Jona mpaminany; fa tahaka an'i Jona izay tao an-kibon'ny trozona hateloana sy hateloana alina, dia ho tahaka izany koa ny Zanak'olona, ka hitoetra hateloana sy hateloana alina ao am-pon'ny tany. Matio 12:34, 38–40.

Ireo dinamika ara-paminaniana rehetra ireo dia aseho ao amin'ireo fahatanterahana telo rehetra amin'ny fahatongavan'ny Iraky ny Fanekena tampoka ho ao amin'ny tempoliny, tahaka izay nataony ao amin'ny Jaona toko faharoa.

Ary efa akaiky ny Paskan'ny Jiosy, dia niakatra nankany Jerosalema Jesosy; ary hitany teo an-kianjan'ny tempoly izay nivarotra omby sy ondry ary voromailala, ary ireo mpanakalo vola nipetraka teo. Ary rehefa nanao karavasy tamin'ny tady madinika Izy, dia noroahiny hiala tao an-tempoly izy rehetra, mbamin'ny ondry sy ny omby; ary nararany ny volan'ny mpanakalo vola, sady nazerany ny latabatra; ary hoy Izy tamin'ireo nivarotra voromailala: Esory eto ireo zavatra ireo; aza atao tranon-barotra ny tranon'ny Raiko. Ary tsaroan'ny mpianany fa voasoratra hoe: Ny firehetan'ny tranonao no mihinana ahy. Dia namaly ny Jiosy ka nanao taminy hoe: Famantarana inona no asehona aminay, nohon'ny nanaovanao izao zavatra izao? Jesosy namaly ka nanao taminy hoe: Ravao ity tempoly ity, ary haoriko indray ao anatin'ny telo andro izany. Dia hoy ny Jiosy: Enina amby efa-polo taona no nanaovana ity tempoly ity, ka ianao va hanorina azy indray ao anatin'ny telo andro? Fa ny tempolin'ny tenany no nolazainy. Koa rehefa nitsangana tamin'ny maty Izy, dia tsaroan'ny mpianany fa efa nilaza

izany taminy Izy; ary nino ny Soratra Masina izy sy ny teny izay nolazain'i Jesosy. Jaona 2:13–22.

Ilay Iraky ny Fanekena dia natao hanadio ary koa hanadio amin'ny fandoroana ny zanak'i Levy tahaka ny “volafotsy,” izay maneho ny Tenin'Andriamanitra, sy ny “volamena,” izay maneho ny finoana. Ilay Iraky ny Fanekena dia hanadio ny mpianany amin'ny fampitomboana ny “finoany” ao amin'ny “teniny” ara-paminaniana. Izany teny ara-paminaniana izany dia natao hanadio, nefa koa hanadio amin'ny fandoroana. Ny Teniny ara-paminaniana dia maneho fitsapana mandrakariva, ary amin'ny alalan'ny Teniny ara-paminaniana no anadiovana amin'ny fandoroana ny zanak'i Levy amin'ny fotoana izay ihatongavany tampoka ao amin'ny tempoliny.

“Ny angady famolahana dia eo an-tànany, ary hodiovin'ny tanteraka ny famoloany, ka hangoniny ho ao an-tsonjitra ny vary-trazany.” Matio 3:12. Iray tamin'ireo fotoan'ny fanadiovana izany. Tamin'ny tenin'ny fahamarinana no nanasarahana ny akofa tamin'ny vary. Satria be zava-poana loatra sy nanamarina tena loatra izy ireo ka tsy handray fananarana, tia izao tontolo izao loatra ka tsy hanaiky fiainam-panetrentena, maro no niala tamin'i Jesosy. Maro no mbola manao izany ihany ankehitriny. Sedraina anio ny fanahy tahaka ny nanandramana ireo mpianatra tao amin'ny synagoga tany Kapernaomy. Rehefa ampiharina amin'ny fo ny fahamarinana, dia hitany fa tsy mifanaraka amin'ny sitrapon'Andriamanitra ny fiainany. Hitany fa ilaina ny fiovana tanteraka ao amin'ny tenany; nefa tsy vonona handray ny asa mitaky fandavan-tena izy. Koa tezitra izy rehefa aseho ny fahotany. Miala izy ka tafintohina, tahaka ireo mpianatra izay nandao an'i Jesosy sady nimonomonona hoe: ‘Mafy izany teny izany; iza no mahahaino izany?’” Ilay Fitiavan'i Jesosy, 392.

Ireo “fanahy izay nozahan-toetra” tao amin’ny synagoga tany Kapernaomy” dia nandà tsy hahatakatra fa rehefa nilaza taminy Kristy fa tsy maintsy mihinana ny nofony sy misotro ny ràny izy ireo, dia nampiasa ny tenany ara-bakiteny Izy mba hampitana fahamarinana ara-panahy. Izany dia ilay fanehoana ara-paminaniana mitovy indrindra nataony momba ny tempoly ao amin'ny Jaona toko faharoa. Rehefa neken'ny ho “teny sarotra izany” ny foto-kevitra milaza fa ny ara-bakiteny no mialoha sy misolo tena ny ara-panahy, ka tsy nety “hihaino” izany izy ireo, dia nihemotra ka tsy niara-nandeha taminy intsony. Izany dia nitranga tao amin'ny Jaona toko fahenina, andininy enina amby enimpolo (666), izay maneho ny lalàn'ny Alahady ho avy tsy ho ela, izay nanehoana mialoha tamin'ny 22 Oktobra 1844, ary izany indray dia nanehoana mialoha tamin'ny hazo fijalian'i Kalvary.

Hatramin'izany andro izany dia maro tamin'ny mpianany no nihemotra ka tsy niara-nandeha taminy intsony. Jaona 6:66.

Ao amin'ny toko faharoa ao amin'ny Jaona, ny Fanahy Masina no nitarika ny sain'ny mpianatra mba “hahatsiaro” ny faminaniana izay mamaritra ny fahazotoan'Andriamanitra, ary ny teny hoe “mazoto” dia ilay teny mitovy amin'ny hoe “saro-piaro” na amin'ny teny Hebreo na amin'ny teny Grika.

Fa ny zotom-po noho ny tranonao no nandany ahy; ary ny fanaratsian'izay nanaratsy Anao dia nihatra tamiko. Salamo 69:9.

Ny zotom-pon'Andriamanitra, izay fitsiriritany masina, dia maneho ny singa iray amin'ny toetran'Andriamanitra amin'ny maha-Andriamanitra saro-piaro Azy, izay anehoana izany fitsiriritany izany amin'ny taranaka fahatelo sy fahefatra amin'izay mankahala Azy. Ao amin'ny toko faharoa ao amin'i Jaona, ny Fanahy Masina dia nametraka fa ny fanadiovana tanterahin'ny Iraky ny Fanekena dia miseho amin'ny taranaka fahefatra sy farany, na dia mbola misy hatrany aza ny sasany amin'ny taranaka fahatelo mbola mijoro, rehefa feno ny kapoakan'ny taranaka farany. Izany taranaka izany dia taranaka mpijangajanga sy menarana.

Moses dia naneho ny taranaka fahefatra, ary tamin'izany no nandraisan'i Moses, nandritra ny enina amby efapolo andro, ny fampianarana momba ny fananganana ny tempoly. Tamin'izany andro izany no nandraisany ny lalàna, izay ao amin'ny didy faharoa no amantarana fa ny fialonan'Andriamanitra dia miseho amin'ny taranaka fahatelo sy fahefatra.

Dia nanao tamin'i Abrama hoe: Fantaro marina tokoa fa ny taranakao dia ho vahiny any amin'ny tany izay tsy azy, ka hanompo azy; ary hampahoriany efa-jato taona izy. Ary ny firenena izay hotompoiny kosa dia hotsaraiko; ary rehefa afaka izany, dia hivoaka izy amin'ny fananana be. Fa ianao kosa handeha ho any amin'ny razanao amim-piadanana; halevina amin'ny fahanterana tsara ianao. Fa amin'ny taranaka fahefatra dia hiverina aty indray izy; fa mbola tsy tanteraka ny heloky ny Amorita. Genesisy 15:13–16.

Tamin'ny taranaka farany tamin'ny Isiraely fahiny dia naorina ny tempolin'ny fiangonana kristiana, izay nantsoin'i Petera hoe “trano ara-panahy.” Nandritra izany tantara izany dia naneho ny fialonany indroa Andriamanitra, raha tamin'ny zotom-pony no nanadiovany ny tempoly. Tamin'ny 1844 Andriamanitra dia nanangana ny tempoly ara-panahin'ny Millerita, ary indray mandeha koa Izy dia nandalo ny vahoaka voafidy teo aloha. Tamin'izany tantara izany dia tonga tampoka tamin'ny 22 Oktobra 1844 ny Iraky ny Fanekena.

Ny fisehoany dia efa nomanina mialoha tamin'ny alalan'ny asa fanompoan'i William Miller. Raha nanakaiky ny 22 Oktobra 1844 ny Protestanta sy ny Millerita, dia sokajy roa no nozahan-toetra. Tonga tamin'ny fotoan'ny farany ny fitsapana ny Protestanta, tamin'ny fahatongavan'ny anjely voalohany tamin'ny 1798. Rehefa naorina tamin'ny endrika voafaritry tsara tamin'ny 1831 ilay hafatra izay natao sady “hanadio no hanadio tanteraka” ny zanak'i Levy, dia nanomboka ny fizahan-toetra ny Protestanta, raha vao nomen-kery ny hafatry ny anjely voalohany tamin'ny 11 Aogositra 1840. Tamin'ny 19 Aprily 1844, dia tsy nahazaka ny fitsapana ny Protestanta, ka tonga zanakavavin'i Babylona.

Avy eo dia tonga ny anjely faharoa, ka voasedra tamin'izany ny finoan'ny Millerita, ary tanteraka ny fanadiovana sy ny fanesorana ny loto. Rehefa nomen-kery ny hafatry ny anjely faharoa tao amin'ny fivoriana an-toby tao Exeter tamin'ny faharoa ambin'ny folo ka hatramin'ny fahafito ambin'ny folo Aogositra, dia tanteraka ny fizahan-toetra tamin'ny fisarahana teo amin'ireo Millerita hendry sy ireo Millerita adala.

Ny fanavahana ny hendry sy ny adala dia ny diloilo, izay hafatra ara-paminaniana momba ny Antsoantso amin'ny Mamatonalina. Rehefa tonga ny anjely fahatelo tamin'ny 22 Oktobra 1844, dia efa naorina ny tempoly (tao anatin'ny enina amby efapolo taona). Tamin'izany fotoana izany

dia tonga tampoka tao amin'ny tempoliny Ilay Iraky ny Fanekena.

“Ny fahatongavan'i Kristy amin'ny maha-Mpisoronabe antsika Azy ho ao amin'ny toerana masina indrindra, ho amin'ny fanadiovana ny fitoerana masina, araka izay aseho ao amin'ny Daniela 8:14; ny fahatongavan'ny Zanak'olona ho eo amin'ny Anti-dahy, araka izay aseho ao amin'ny Daniela 7:13; ary ny fahatongavan'ny Tompo ho ao amin'ny tempoliny, araka izay nambaran'i Malakia mialoha, dia famaritana ny tranga iray ihany; ary izany koa no asehon'ny fahatongavan'ny mpampakatra ho amin'ny fampakaram-bady, izay nofaritan'i Kristy tao amin'ny fanoharana ny amin'ny virijina folo, ao amin'ny Matio 25.” The Great Controversy, 426.

Tamin'izay no nanombohan'Ilay Iraky ny Fanekena ny asany fanadiovana sy fanesorana ny loto teo amin'ireo mpianatra Millerita, izay aseho ao amin'ny Malakia toko fahatelo ho zanak'i Levy.

“Maro izay nandeha hitsena ny Mpampakatra teo ambanin'ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa no nandà ny hafatra fahatelo, dia ny hafatra fitsapana farany izay homena izao tontolo izao, ary toerana mitovy amin'izany no horaisina rehefa atao ny antso farany.

“Tokony hodinihina amim-pitandremana ny tsipiriany rehetra amin'ity fanoharana ity. Isika dia aseho na amin'ny alalan'ny virijina hendry, na amin'ny alalan'ny virijina adala.” Review and Herald, October 31, 1899.

Rehefa nohamafisin'ny hafatry ny anjely voalohany tamin'ny 11 Aogositra 1840, dia maro be no niombona tamin'ny hetsika Millerita. Avy eo, tamin'ny 19 Aprily 1844, dia nisy vondrona lehibe niala tamin'ily hetsika. Tamin'ny 22 Oktobra 1844, ny fijery nentin-drazana dia milaza fa nisy tokony ho fanahy dimampolo teo ho eo izay niditra tamin'ny finoana ho ao amin'ny Efitra Indrindra Masina. Raha heverina fa tokony ho dimampolo eo ho eo ny isan'ireo fanahy izay nanaraka voalohany ny fahazavan'ny anjely fahatelo, inona no dikan'izany rehefa ampahafantarina antsika fa “maro” tamin'ireo izay nanaiky ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa no “nandà ny fahatelo, dia ny hafatra farany fizahan-toetra”?

Tonga tampoka tao amin'ny tempoliny ny Iraky ny Fanekena ka nanokatra ny fahazavan'ny fitoerana masina any an-danitra sy ny hafatry ny anjely fahatelo ho an'ireo dimampolo izay nanohy niditra tao amin'ny fanandraman'ny anjely fahatelo, nefa dia niparitaka izy ireo tamin'ny voalohany. Ny fahadisoam-panantenany tamin'izany dia lehibe kokoa noho ny fahadisoam-panantenana voalohany, na dia ampahafantarin'i Rahavavy White antsika aza fa ny fahadisoam-panantenany dia tsy lehibe tahaka ny an'ny mpianatra taorian'ny hazo fijaliana.

Amin'ireo tantara mirazotra roa ireo, Kristy dia nanokatra ny Teniny ara-paminaniana tamin'ireo izay diso fanantenana, ary tamin'ny taona 1850, Sister White dia nilaza fa naseho taminy fa ny Tompo tamin'izany dia naninjitra indray ny tãany mba hanangona ny olony.

“Tamin'ny 23 Septambra, [1850], dia nasehon'ny Tompo ahy fa efa naninjitra ny tãany fanindroany Izy mba hamerenany ny sisa amin'ny olony, ary tsy maintsy hampitomboina avo roa heny ny ezaka amin'izao andro fanangonana izao. Tamin'ny andro fanaparitahana dia nokapohina sy nozarazaraina Isiraely; fa ankehitriny kosa, amin'ny andro fanangonana,

Andriamanitra no hanasitrana sy hamatotra ny ferin'ny olony. Tamin'ny fanaparitahana, ny ezaka natao hampielezana ny fahamarinana dia zara raha nisy vokany, ka zara raha nahavita kely na tsy nahavita na inona na inona; fa amin'ny fanangonana, rehefa napetrak'Andriamanitra ny tany mba hanangonana ny olony, ny ezaka hampielezana ny fahamarinana dia hanana ny vokatra izay nokendrena ho azony. Tokony hiray saina sy hazoto amin'ny asa ny rehetra. Hitanay fa mahamenatra raha misy miresaka ny amin'ny fanaparitahana mba haka ohatra hitondrana antsika ankehitriny amin'ny fanangonana; fa raha tsy manao mihoatra ho antsika izao Andriamanitra noho izay nataony tamin'izany, dia tsy ho voaangona mihitsy Isiraely. Iaina tahaka ny fitoriana ihany koa ny hamoahana ny fahamarinana amin'ny taratasy." Review and Herald, 1 Novambra, 1850.

Teo amin'ny hazo fijaliana no niparitahan'ny mpianatra, ary tao anatin'izany tantara izany, telo andro tatỳ aoriana, dia nanomboka nanangona indray ny mpianany izay efa niparitaka Izy. Tokony ho telo taona teo ho eo taorian'ny fahafaran'ny taona 1844 no nanombohan'i Kristy nanangona ny ondriny izay efa niparitaka. Tao anatin'izany tantara izany no nitarihany ny olony hanomboka ny asan'ny famoahana boky sy hanonta ny faharoa amin'ireo tabilao roa an'i Habakoka, izay novokarina tamin'ny faran'ny taona 1850, ary avy eo dia natolotra hamidy tao amin'ny Review and Herald, tamin'ny Janoary 1851.

Ny tabilao 1843 dia fanehoana ara-batana ny hafatra izay nanadio ny tempoly, ka natsangana tao amin'ny tantaran'ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa. Tamin'ny fahatongavan'ny anjely fahatelo, dia nokasain'Andriamanitra hamita ny asany sy hitondra ny olony hody; nefa nikomy izy ireo tahaka an'i Isiraely fahiny, ka na Isiraely fahiny na Isiraely ankehitriny dia samy notendrena hivezivezy any an-efitra. Raha nanohy tamin'ny finoana ireo Advantista izay nanaiky ny fahazavan'ny anjely fahatelo tany am-boalohany, nitondra ny fanehoana ara-batana ny hafany, izay ny tabilao 1850, dia ho azony natao ny nampiditra ny fiavian'i Jesosy fanindroany ka nody an-trano izy ireo. Nefa voatendry hamerina ny tantaran'i Josoa sy Kaleba ary ireo mpisafo folo tsy nahatoky izy ireo.

"Raha nitana mafy ny finoany ny Advantista taorian'ilay fahadisoam-panantenana lehibe tamin'ny 1844, ka nanohy niara-nandroso tamin'ny firaisam-po tao amin'ny fitarihan'Andriamanitra niharihary, nandray ny hafatry ny anjely fahatelo ary nanambara izany tamin'izao tontolo izao tamin'ny herin'ny Fanahy Masina, dia ho nahita ny famonjen'Andriamanitra izy, ny Tompo ho niasa tamim-pahagagana lehibe niaraka tamin'ny ezaka nataony, ho vita ny asa, ary Kristy ho efa tonga talohan'izao handray ny olony ho amin'ny valisoany. Fa tamin'ilay fotoana nisian'ny fisalasalana sy ny tsy fahazoana antoka izay nanaraka ny fahadisoam-panantenana, maro tamin'ireo mpino ny fiavian'i Kristy no nandao ny finoany.... Noho izany dia voasakan'ny sakana ny asa, ary navela tao amin'ny haizina izao tontolo izao. Raha niray hina tamin'ny didin'Andriamanitra sy ny finoan'i Jesosy ny Advantista rehetra, ho hafa lavitra toy inona ny tantarantsika!" Evangelism, 695.

Jaona Mpanao-batista sy i William Miller dia nanomana ny lalana mba hahatongavan'i Kristy tampoka hanadio vahoaka iray izay hitondra ny hafatry ny famonjena eo ambanin'ny herin'ny Fanahy Masina ho amin'izao tontolo izao manontolo. Nahatanteraka ny fanendrena azy ny mpianatr'i Kristy, fa ny fiandohan'ny Advantisma kosa tsy nahatanteraka izany. Tamin'ny 1856

dia efa latsaka tao anatin'ny toetry ny Laodikia izy ireo, nandà ny fahazavana mandroso momba ny “fito heny”, ary tamin'ny 1863 dia nanomboka ny fizotran'ny fikomiana miha-mitombo izy ireo, ka nitohy hatramin'ny lalàna Alahady ho avy tsy ho ela. Ny fikomiana tamin'ny 1863 dia nasehon'ny tandindon'ny fikomian'ireo mpitsikilo folo. Tamin'ny faran'ny efapolo taona nivezivezena tany an-efitra dia naverina nentina teo amin'ilay fitsapana ihany koa ny Isiraely fahiny, ka izany no nanome ohatra ny amin'ny famerenana an'i Isiraely maoderina ho eo amin'ilay fitsapana tany am-piandohana.

Ny fikomian'ireo mpitsikilo folo tany Kadesy dia naverina indray tany Kadesy, efapolo taona tatỳ aoriana. Ny fikomian'ireo mpitsikilo folo izay niteraka ny efapolo taona nivezivezeny tany an-efitra dia maneho ny fikomiana tamin'ny 1863, rehefa niteraka ny fivezivezeny manokana tany an-efitry Laodikia i Isiraely maoderina. Tamin'ny faran'ny efapolo taona dia nentina niverina tany Kadesy indray i Isiraely fahiny, ka izany no manondro fa ny fitsapana izay nanadio ny Advantisma Millerita tamin'ny fikomiana tamin'ny 1863 dia haverina indray rehefa tonga tampoka ao amin'ny tempoliny indray ny Iraky ny Fanekena.

Hohizantsika amin'ny lahatsoratra manaraka ity fandalinana ity.

“Tamin'ny fandresena an'i Gileada sy Basana dia maro no nahatsiaro ireo zava-nitranga izay efa ho efa-polo taona talohan'izany no, tao Kadesy, nanameloka ny Isiraely hirenireny ela tany an-efitra. Hitany fa marina tamin'ny lafiny maro ny tatitra nentin'ireo mpisafo ny amin'ny Tany Nampanantenaina. Nisy manda ny tanàna sady tena lehibe, ary nonenan'ny goavambe, ka raha oharina amin'ireny dia toy ny kely dia kely ny Hebreo. Nefa hitany ankehitriny fa ny fahadisoana nahafaty nataon'ny razany dia ny tsy fahatokisany ny herin'Andriamanitra. Izany ihany no nanakana azy tsy hiditra avy hatrany tao amin'ilay tany tsara.”

“Raha tamin'ny fotoana voalohany niomanany hiditra tao Kanana izy ireo, dia vitsy lavitra ny fahasahiranana nanodidina izany raharaha izany noho ny ankehitriny. Efa nampanantena ny olony Andriamanitra fa raha mankatò ny feony izy, dia handeha eo alohany sy hiady ho azy; ary halefany koa ny fanenitra handroaka ny mponina amin'izany tany izany. Tsy mbola nifoha tamin'ny ankapobeny ny tahotry ny firenena, ary kely ny fiomanana natao hanoherana ny fandrosoan'izy ireo. Fa rehefa nasain'i Jehovah handroso Israely ankehitriny, dia tsy maintsy nandroso nanohitra fahavalo mailo sy mahery izy, ary tsy maintsy niady tamin'ny tafika lehibe sy voaofana tsara izay efa niomana hanohitra ny fanatonany.

“Tamin'ny fifanandrinany tamin'i Oga sy Sihona dia nentina ho eo amin'ilay fizahan-toetra mitovy ihany ny vahoaka, izay nahitan'ny razany tsy fahombiazana miharihary tokoa. Kanefa tamin'izany fotoana izany dia mafy lavitra noho ilay tamin'ny fotoana nandidian'Andriamanitra an'i Isiraely handroso ny fitsapana. Ny zava-tsarotra teny amin'ny lalany dia nitombo be hatramin'ny nandavany tsy handroso, fony nasaina nanao izany tamin'ny anaran'i Jehovah izy. Toy izany no mbola fizahan'Andriamanitra ny olony mandraka ankehitriny. Ary raha tsy mahazaka ny fitsapana izy, dia entiny indray ho eo amin'io teboka io ihany; ary amin'ny fanindroany dia hanakaiky kokoa ny fitsapana sady ho mafy noho ilay teo aloha. Mitohy izany mandra-pahatongan'izy ireo hahazaka ny fizahan-toetra; na raha mbola mikomy ihany izy, dia esorin'Andriamanitra aminy ny fahazavany ka avelany ao amin'ny

maizina izy.” Patriarka sy Mpaminany, 436, 437.